

Sygn. akt. I C 3010/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Sosnowcu I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : (...) Marcin Cichoński

Protokolant : stażysta Paweł Zarek

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2018 r. w Sosnowcu

na rozprawie

sprawy z powództwa P. G.

przeciwko M. S.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powoda P. G. kwotę **3722,74 zł** (trzy tysiące siedemset dwadzieścia dwa złote 74/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 listopada 2017 r. do dnia zapłaty;
- 2) oddała powództwo w pozostałym zakresie;
- 3) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 403,50 zł (czteryście trzy złote 50/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

(...) Marcin Cichoński

Sygn. akt I C 3010/18

Uzasadnienie wyroku z dnia 12.07.2018

P. G. (...) PHU (...) wniósł 10 listopada 2017 r. pozew przeciwko M. J. o zapłatę kwoty 16.154 zł i 24 gr wraz z odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód podał, że strony zawarły umowę zlecenia w dniu 8 marca 2013 roku, której integralną częścią stanowiło oświadczenie pozwanej do umowy zlecenia dla potrzeb (...). Pozwana podpisała oświadczenie, że nie wnosi o ubezpieczenie społeczne z tytułu zawartej umowy zlecenia, gdyż jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w innym zakładzie pracy, a wynagrodzenie miesięczne, które jest podstawą naliczania składek na ubezpieczenie społeczne jest równe lub wyższe od minimalnego wynagrodzenia. W tym oświadczeniu pozwana zobowiązała się nadto do poinformowania zleceniodawcy, jeżeli jej umowa o pracę zostanie wypowiedziana, w celu objęcia pozwanej ubezpieczeniem w ramach przedmiotowej umowy zlecenia.

W uzasadnieniu pozwu podkreślono, że według paragrafu 5 ustęp 3 zawartej pomiędzy stronami umowy zlecenia w przypadku gdy zleceniobiorca nie powiadomi natychmiast w formie pisemnej zleceniodawcy o obowiązku ubezpieczenia go pełnym ubezpieczeniem w ramach niniejszej umowy zlecenia to wszelkie wyniki z tego powodu zaległości finansowe wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przyjmuje na siebie zleceniobiorca. W uzasadnieniu pozwu dalej wskazano, że w przedsiębiorstwie powoda Zakład Ubezpieczeń Społecznych (dalej ZUS) przeprowadził kontrolę poprawności opłacania składek na ubezpieczenie społeczne zdrowotne i fundusz gwarantowanych świadczeń

pracowniczych, na podstawie której ustalono, że powód był obowiązany do odprowadzania składek dotyczących pozwanej, gdyż pozwana, wbrew swoim oświadczeniom, nie była w istocie zatrudniona na umowę o pracę w innej firmie. Powód opłacił zaległe składki zgodnie z wynikami kontroli ZUS zarówno za ubezpieczonego jak i płatnika. W niniejszym postępowaniu domaga się zapłaty kwoty, którą był zobowiązany do uiszczenia na rzecz ZUS.

Sąd w dniu 19 lutego 2018 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym orzekając zgodnie z żądaniem pozwu (k. 76).

Nakaz zapłaty zaskarżono w części do kwoty 11.736,31 zł (k.80).

W sprzeczności od nakazu zapłaty zaznaczono, że pozwana była zobligowana do zapłaty tylko tych składek, które według ustawy obciążają zleceniobiorcę.

W pozostałym zakresie zdaniem strony pozwanej powództwo jest bezzasadne, gdyż dotyczy składek, które według ustawy powinien płacić zleceniodawca. Wartość zaskarżenia stanowi sumę składek na ubezpieczenie wypadkowe oraz emerytalne i rentowe w zakresie w jakim obowiązek ten ciążył na powodzie / zleceniodawcy jak płatnikowi składek oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Nie zaskarżono więc nakazu zapłaty odnośnie składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe w zakresie w jakim obciążają zleceniobiorcę i w całości składek na ubezpieczenie zdrowotne. W sprzeczności od nakazu zapłaty podkreślono, że zapis § 5 ust 3 umowy zlecenia jest sprzeczny z art. 16 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i w tym zakresie nie wiąże stron. W uzasadnieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty podkreślono ponadto, że nakaz został zaskarżony również w tej części, na którą składają się odsetki za opóźnienie w terminowym uregulowaniu składek do ZUS, gdyż zostały one wyliczone od całości odprowadzonych przez powoda składek oraz ponieważ powód nie wykazał w jaki dokładnie sposób dokonał ich obliczenia.

W uzasadnieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty pozwana zaznaczyła, że powód miał wiedzę dotyczącą stanu zatrudnienia pozwanej.

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty strona powodowa podniosła, że nie posiadała informacji odnośnie stanu zatrudnienia pozwanej, innych niż wynikało to z pisemnego oświadczenia. Strona powodowa przedłożyła również tabelę mającą wykazać kwoty składające się na roszczenie w tym sposób wyliczenia dochodzonych odsetek.

Na rozprawie strona pozwana oświadczyła, że nie kwestionuje sposobu wyliczenia roszczenia przez powoda, lecz kwestionuje zasadę odpowiedzialności pozwanej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód - zleceniodawca i pozwana - zleceniobiorca zawarły 8 marca 2013 r. umowę zlecenia (...). Według § 1 tej umowy zlecenia Zleceniobiorca powierza a zleceniobiorca zobowiązuje się do wykonywania następujących czynności: wykonywanie czynności kontrolnych w placówkach handlowych i usługowych zgodnie z wykazem placówek terminami i statkami przekazywanymi pocztą elektroniczną przed każdym cyklem kontroli rozliczenia za wykonane kontrole przeprowadzone będą w okresach miesięcznych lub kwartalnych na podstawie rachunku wystawionych przez zleceniobiorcę. Zgodnie z § 2 umowy zlecenia zleceniodawca zobowiązuje się wymienione w punkcie pierwszym czynności wykonać w terminie od dnia 25 lutego do dnia bezterminowo. § 5 pkt 1 umowy zlecenia stanowi, że umowa zlecenia zawarta jest na czas nieokreślony i może być wypowiedziana przez każdą stronę w dowolnym czasie ze skutkiem natychmiastowym. § 5 pkt 3 umowy zlecenia stanowi, że integralną częścią umowy jest załącznik oświadczenie zleceniobiorcy dotyczące (...) w przypadku gdy zleceniobiorca nie powiadomi natychmiast formie pisemnej zleceniodawcy o obowiązku ubezpieczenia go pełną ubezpieczeniem społecznym w ramach niniejszej umowy zlecenia, to wszelkie wyniki z tego powodu zaległości finansowe wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przyjmuje na siebie zleceniobiorca.

(D: umowa zlecenia k. 9)

Pozwana podpisała oświadczenie z dnia 8 marca 2013 roku, wedle którego nie wnosi ubezpieczenie społeczne z tytułu umowy zlecenia, ponieważ jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w innym zakładzie pracy jej

miesięczne wynagrodzenie, który jest podstawą naliczenia składek na ubezpieczenie społeczne jest równe lub wyższe od minimalnego wynagrodzenia to jest kwoty 1600 zł. Wedle tego oświadczenia pozwana zobowiązała się natychmiast poinformować zleceniodawcę jeżeli wyżej wymieniona umowa o pracę zostanie wypowiedziana, w celu objęcia i jej ubezpieczeniem w ramach niniejszej umowy zlecenia.

(D: oświadczenie z 8.03.2013 r.)

Pozwana każdorazowo przy otrzymywaniu rachunku za wykonane zlecenie podpisywała oświadczenie, zgodnie z którym nie wnosi o ubezpieczenie z tytułu umowy zlecenia, ponieważ jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w innym zakładzie pracy i jej wynagrodzenie miesięczne, które jest podstawą naliczania składek na ubezpieczenia społeczne jest równe lub wyższe od minimalnego wynagrodzenia.

(d: rachunki k. 46-55)

U pozwanego została przeprowadzona kontrola ZUS. W wyniku tej kontroli pozwana w okresie od 8.03.2013 r. do 31.12.2015 r. była zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego. Nie dokonano zgłoszenia pozwanej do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowego i wypadkowego od 8.03.2013 r. do 31.05.2013 r. Ubezpieczenie zdrowotne od 23.01.2014 r. do 31.01.2014 r. Nie dokonano zgłoszenia pozwanej do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowego i wypadkowego od 1.02.2014 r. do 16.02.2014 r. Ubezpieczenie zdrowotne od 17.02.2014 r. do 29.03.2014 r. Nie dokonano zgłoszenia pozwanej do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowego i wypadkowego od 30.03.2014 r. do 13.04.2014 r.. Ubezpieczenie zdrowotne od 14.04.2014 r. do 17.08.2015 r. Nie dokonano zgłoszenia pozwanej do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowego i wypadkowego od 18.08.2015 r. do 23.08.2015 r. Ubezpieczenie zdrowotne od 24.08.2015 r. do 31.12.2015 r.

(D: protokół kontroli z aneksem (...) i aneksem (...), k. 11-29)

Powód dokonał zgłoszenia korekty do okresów podlegania ubezpieczeniem społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu i opłacił całość zaległych składek wraz z odsetkami i z tego tytułu zapłacił na rzecz ZUS kwotę 24106,62 zł, co obejmowało również należność składek za innych nieoskładkowanych pracowników oraz odsetki. Pierwszy przelew do ZUS nastąpił 19 kwietnia 2017 r. i opiewał na kwotę 17.636,46 zł.

(D: zgłoszenie korekty k. 56-66, zeznania powoda, potwierdzenie przelewu k. 67-70)

Wysokość składek z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego emerytalnego, rentowego i wypadkowego oraz FGŚP dotyczących umowy zlecenia pomiędzy powodem i pozwaną, uwzględniając ustawowy podział finansowania składek, które mają zapłacić zleceniobiorca i zleceniodawca, po korekcie ZUS (składki nieopłacone terminowo, opłacone następnie przez powoda), oraz wysokość odsetek do zapłaty do ZUS kształtowała się w sposób następujący:

Stawki ubezpieczeniowe		
Rodzaj	Źródło	
ubezpieczenia	finansowania	
Emerytalne	Ubezpieczony	9,76%
Emerytalne	Płatnik	9,76%

Odsetki								25,00

Kalkulacja odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	1.195,98 PL	1	
termin płatności:	15. (...)	sobota	
data zapłaty:	15. (...)	sobota	
Termin płatności przypada na sobotę zatem zostaje przesunięty na poniedziałek.			
od-do	liczba dni	stawka	kwota
18. (...)-3.07.2013	16	3.105	5,505
4. (...) - 8.10.2014	462	3.1	151,382
9.10.2014-15.04.2017	920	3.08	241,162
razem odsetek do zapłaty:			398,05
po zaokrągleniu do pełnych zł:			398
kwota zaległości:			1.195,98

06-2013		4 908,00	4 908,00		(...),00	(...),36		
Emerytalne	Ubezpieczony						479,02	479,02
Emerytalne	Płatnik						479,02	479,02

Rentowe	Ubezpieczony						73,62	73,62
Rentowe	Płatnik						319,02	319,02
Wypadkowe	Płatnik						94,72	94,72
FGSP	Płatnik						4,91	4,91
Zdrowotne	Ubezpieczony			441,72			391,98	-49,74
Razem								1400,57
Odsetki								455,00

Kalkulacja odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	1. (...) PI		
termin płatności:	15.07.2013	P..	;
data zapłaty:	15.04.2017	sobota	
od-do	liczba dni	stawka	kwota
16. (...) - B.10.2014	450	0.1	172,673
9.10.2014 - 15. (...)	92C	0.08	282,416
razem odsetek do zapłaty:			455,09
po zaokrągleniu do pełnych zł:			455
kwota zaległości:			1.400,57

108,06	587,08	479,02
108,06	587,08	479,02
16,62	90,24	73,62
71,97	390,99	319,02
21,35	116,07	94,72
326,06	(...),46	(...),4

07-2013		5 869,50	5 869,50		(...),50	5 208,60		
Emerytalne	Ubezpieczony						572,86	572,86
Emerytalne	Płatnik						572,86	572,86
Rentowe	Ubezpieczony						88,04	88,04
Rentowe	Płatnik						381,52	381,52
Wypadkowe	Płatnik						113,28	113,28
FGSP	Płatnik						5,87	5,87
Zdrowotne	Ubezpieczony		528,26				468,77	-59,49
Razem								(...),94
Odsetki								530,00

Kalkulacja odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	1.674,94 PL	J	

termin płatności:	15. (...)	czwartek	
data zapłaty:	15. (...)	sobota	
Termin płatności jest dniem wolnym od pracy - WNIĘBOWZIĘCIE N.M.P.			
od-do	liczba dni	stawka	kwota
(•) 17. (...) -8. (...)	418	3.1	191,815
9. (...) -15.04.2017	920	3.08	337,741
razem odsetek do zapłaty;			529,56
po zaokrągleniu do pełnych zł:			530
kwota zaległości:			1.674,94

08-2013		(...),50	3 707,50		3 707,50	3 290,04		
Emerytalne	Ubezpieczony						361,85	361,85
Emerytalne	Płatnik						361,85	361,65
Rentowe	Ubezpieczony						55,61	55,61
Rentowe	Płatnik						240,99	240,99
Wypadkowe	Płatnik						71,55	71,55
FGSP	Płatnik						3,71	3,71
Zdrowotne	Ubezpieczony			333,68			296,1C	-37,SB

Razem								(...),98
Odsetki								326,

Kalkulacja odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	1.057,98 PI	1	
termin płatności:	15. (...)	niedziela	
data zapłaty:	15.04.2017	sobota	
Termin płatności przypada na niedzielę zatem zostaje przesunięty na poniedziałek.			
od-do	liczba dni	stawka	(wota
17. (...)-8.10.2014	387	0.1	112,175
9. (...) -15.04.2017	920	0.08	213,335
razem odsetek do zapłaty:			325,51
po zaokrągleniu do pełnych zł:			326
kwota zaległości:			1.057,98

09-2013		(...),00	3 959,00		(...),00	(...),21		
Emerytalne	Ubezpieczony						386,4C	386,40
Emerytalne	Płatnik						386,4C	386,40

Rentowe	Ubezpieczony						59,39	59,39
Rentowe	Płatnik						257,34	257,34
Wypadkowe	Płatnik						76,41	76,41
fg3p	Płatnik						3,96	3,96
Zdrowotne	Ubezpieczony			356,31			316,19	-40,12
Razem								(...),78
Odsetki								339,00

Kalkulacja odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	1.129,78 PI		
termin płatności:	15.10.2013	wtorek	
data zapłaty:	15.04.2017	sobota	
Od- do	Liczba dni	stawka	kwota
(...) - 8.10.2014	358	0.1	110,811
9. (...) - 15.04.2017	92C	0.08	227.813
razem odsetek do zapłaty:			338.62
po zaokrągleniu do pełnych zł:			339
kwota zaległości:			1.129,7B

10-2013		5 968,50	5 968,50		(...),50	(...),44		
Emerytalne	Ubezpieczony						582,53	582,53
Emerytalne	Płatnik						582,53	582,53
Rentowe	Ubezpieczony						89,53	89,53
Rentowe	Płatnik						387,95	387,95
Wypadkowe	Płatnik						115,1E	115,19
fg3p	Płatnik						5,97	5,97
Zdrowotne	Ubezpieczony			537,17			476,68	•60,49
Razem								(...),21
Odsetki								496,00

Kalkulacje odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	1.703,21 PL	J	
termin płatności:	15.11.2013	piątek	
data zapłaty:	15,04.2017	sobota	
od-do	laba dni	stawka	kwota
16. (...)-8. (...)	327	3.1	152,589
9. (...) -15.04.2017	920	3.08	343,442
razem odsetek do zapłaty:			496,03

po zaokrągleniu do pełnych zł			496
kwota zaległości:			1.703,21

11-2013		5 661,00	5 661,00		5 661,00	5 023,57		
Emerytalne	Ubezpieczony						552,51	552,51
Emerytalne	Płatnik						552,51	552,51
Rentowe	Ubezpieczony						84,92	84,92
Rentowe	Płatnik						367,97	367,97
Wypadkowe	Płatnik						109,26	109,26
FGSP	Płatnik						5,66	5,66
Zdrowotne	Ubezpieczony			509,49			452,12	-57,37

Kalkulacja odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	1.615,46 PI	ł	
termin płatności:	15.12.2013	niedziela	
data zapłaty:	15.04.2017	sobota	
Termin płatności przypada na niedzielę zatem zostaje przesunięty na poniedziałek.			
od-do	liczba dni	stawka	kwota

17. (...) - 8, (...)	296	3.1	131,007
9. (...) - 15. (...)	920	O.OB	325,748

Kalkulacja odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	70,21 (...)		
termin płatności:	15.04.2013	P..	
data zapłaty:	15. (...)	sobota	
od-do	liczba dni	stawka	kwota
16.04.2013-8.05.2013	23	0.115	0,509
9.05.2013 - 5.06.2013	28	0.11	0,592
6. (...) - 3.07.2013	28	0.105	0,566
4.07.2013 - 8. (...)	462	0.1	8,887
9. (...) - 15.04.2017	92C	0.08	14,157
razem odsetek do zapłaty:			24,71
po zaokrągleniu do pełnych zł:			25
kwota zaległości:			70,21

05-2013		(...)	(...)		(...),	(...),09		
Emerytalne	Ubezpieczony						409,04	409,04

Emerytalne	Płatnik						409,04	409,04
Rentowe	Ubezpieczony						52,87	62,87
Rentowe	Płatnik						272,42	272,42
Wypadkowe	Płatnik						80, BE	80, 89
FGSP	Płatnik						4,19	4,19
Zdrowotne	Ubezpieczony			377,19			334,72	-42,47
Razem								(...),98
Odsetki								398,0C
	(...),98							

12-2013		(...),00	(...),00		(...),00	(...),16		
Emerytalne	Ubezpieczony						499,12	499,13
Emerytalne	Płatnik						499,13	499,13
Rentowe	Ubezpieczony						76,71	76,71
Rentowe	Płatnik						332,41	332,41
Wypadkowe	Płatnik						9B,7C	98,70
FGSP	Płatnik						5,11	5,11
Zdrowotne	Ubezpieczony			460,26			408,43	-51,83
Razem								(...),36
Odsetki								401,0C

01-2014		3930,96	3 930,96		3 930,96	(...),34		
Emerytalne	Ubezpieczony						383,66	383,66
Emerytalne	Płatnik						383,66	383,66
Rentowe	Ubezpieczony						58,96	58,96
Rentowe	Płatnik						255,51	255,51
Wypadkowe	Płatnik						75,87	75,87
FGSP	Płatnik						3,9:	3,93
Zdrowotne	Ubezpieczony			353,7£			313,95	-39,84
Razem								(...),75
Odsetki								298,0C

razem odsetek do zapłaty:			456,75
po zaokrągleniu do pełnych zł:			457
kwota zaległości:			1.615,46

Kalkulacja odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	1.459,36 PL		
termin płatności:	15.01.2014	środa	
data zapłaty:	15.04.2017	sobota	

od- do	liczba dni	stawka	kwota
16.01.2014 - 8.10.2014	266	0,1	106,353
9. (...) -15.04.2017	920	0,08	294,271
razem odsetek do zapłaty:			400,62
po zaokrągleniu do pełnych zł:			401
kwota zaległości:			1.459,36

Kalkulacja odsetek od zaległości składkowych			
kwota zaległości:	1.121,75 PI	i	
termin płatności:	15.02.2014	sobota	
data zapłaty:	15.04.2017	sobota	
Termin płatności przypada na sobotę zatem zostaje przesunięty na poniedziałek.			
od-do	liczba dni	stawka	kwota
18.02.2014 - 8.10.2014	233	3.1	71,60B
9. (...) -15.04.2017	920	0.08	226,194
razem odsetek do zapłaty:			297,8
po zaokrągleniu do pełnych zł:			298

kwota zaległości:			1.121,75

Razem								(...),46
Odsetki								457,00

01-2014		(...),04	(...),04					
Emerytalne	Ubezpieczony							
Emerytalne	Płatnik							
Rentowe	Ubezpieczony							
Rentowe	Płatnik							
Wypadkowe	Płatnik							
FGSP	Płatnik							
Zdrowotne	Ubezpieczony			144,72				
Razem								0,00
Odsetki								

(Dowód: protokół kontroli ZUS z aneksami k. 11-33, rachunki k. 46-55, zgłoszenia korekty do okresów ubezpieczenia k. 56-66, potwierdzenie przelewu k. 67)

Pozwana nie była zatrudniona na umowę o pracę, podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom zdrowotnemu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu i nie informowała powoda, że podlega ww. ubezpieczeniom. Pozwana wykonywała na rzecz powoda umowę zlecenia w sposób prawidłowy. Gdyby powód wiedział, że musi odprowadzać składki za pozwaną do ZUS, to nigdy by jej nie zatrudnił, gdyż co do zasady zatrudnia tylko osoby, od których nie musi odprowadzać składek.

(D: zeznania powoda)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów zaprezentowanych przez strony, których prawdziwość nie była podważana przez strony postępowania. Podkreślić należy, że strona pozwana oświadczyła, że nie kwestionuje sposobu wyliczenia zobowiązania pozwanej wobec powoda, w tym wymiaru poszczególnych składek, lecz zakwestionowała zasadę ponoszenia odpowiedzialności. Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanej, gdyż taki wniosek złożyła strona pozwana.

Sąd zważył, co następuje.

Rozważania prawne dotyczące przedmiotowej sprawy należy rozpocząć od wyjaśnienia podstawowej klasyfikacji ubezpieczeń i składek oraz wytłuszczenia z jakiego tytułu, co do zasady podlega ubezpieczeniu zleceniobiorca w polskim systemie prawnym.

W polskim systemie prawnym wyróżnia się 1) ubezpieczenie społeczne: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, 2) ubezpieczenie zdrowotne, 3) Fundusz Pracy, 4) Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, 5) Fundusz Emerytur Pomostowych.

Przedmiotowa sprawa dotyczy składek na 1) ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe, 2) ubezpieczenie zdrowotne, 3) Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W dalszych rozważaniach prawnych pominięte zostaną więc świadczenia na Fundusz Emerytur Pomostowych, Fundusz Pracy oraz ubezpieczenie społeczne – chorobowe.

W tym miejscu należy wskazać, że nakaz zapłaty został zaskarżony jedynie w części. Pozwana m.in. uznała obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne (k. 81). Z tego powodu nacisk w dalszej części uzasadnienia zostanie położony na sporne pomiędzy stronami świadczenia.

Do omówienia pozostają więc składki na 1) ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz 2) składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zleceniobiorca, który nie podlega ubezpieczeniu z innego tytułu (na przykład z tytułu umowy o pracę) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu (art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 9 ust. 1a, 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, dalej SUS) oraz obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu (art. 81 ust. 1 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych (dalej (...), Dz.U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 ze zm.), a także składkom na rzecz FGŚP (art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (dalej o ochronie roszczeń pracowniczych, Dz.U. z 2006 r., nr 158, poz. 1121 ze zm.).

Stopy procentowe składek na poszczególne ryzyka ubezpieczeniowe wynoszą: na ubezpieczenie emerytalne – 19,52% podstawy wymiaru, na ubezpieczenia rentowe – 8,00 % podstawy wymiaru. Składkę na ubezpieczenie emerytalne osoby wykonującej umowę zlecenia (umowę agencyjną lub inną umowę o świadczenie usług) finansują z własnych środków, w równych częściach, ubezpieczony (zleceniobiorca) i płatnik składek (zleceniodawca). Składkę na ubezpieczenia rentowe finansuje: w wysokości 1,5% podstawy wymiaru – z własnych środków ubezpieczony (zleceniobiorca), w wysokości 6,5% podstawy wymiaru – z własnych środków płatnik składek (zleceniodawca). Składka na ubezpieczenie wypadkowe w przedmiotowej sprawie wynosi 1,93% podstawy wymiaru. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki i obciąża w całości zleceniobiorcę. Składka na FGŚP wynosi 0,10% podstawy wymiaru składki i obciąża zleceniodawcę (protokół kontroli, niekwestionowane przez strony zestawienie przygotowane przez stronę powodową, oficjalne zestawienie wysokości składek dostępne do stronie (...)

Przywołane powyżej przepisy w sposób jednoznaczny wskazują, kto i w jakich proporcjach jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne i FGŚP. Pozwana nie poinformowała powoda, że podlega ww. obowiązkowym składkom z tytułu umowy zlecenia, w efekcie czego powód nie odprowadzał w terminie należnych składek. Na skutek kontroli dokonanej przez ZUS zleceniodawca był zobligowany do uiszczenia zaległych składek wraz z odsetkami. W przedmiotowej sprawie nie budzi większych wątpliwości odpowiedzialność pozwanej za odsetki,

które musiał powód zapłacić z tytułu nieodprowadzenia składek w terminie. Pozwana nie poinformowała powoda o tym, że powinna być objęta obowiązkowymi ubezpieczeniami i w tym zakresie wyrządziła powodowi szkodę. W myśl art. 415 KC kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Absolutnie nie można zgodzić się z argumentacją pozwanej przedstawioną w sprzecznie od nakazu zapłaty, że pozwana jest zobligowana do zapłaty tylko odsetek od składek, które obciążają zleceniobiorcę. Gdyby pozwana poinformowała terminowo powoda, że podlega oskładkowaniu, to zleceniodawca z całą pewnością nie popadłby w zwłokę w zapłacie należności do ZUS. Z tego powodu pozwana odpowiada w całości za zaległe odsetki. Odsetki zostały zasądzone na podstawie art. 359 KC odnośnie odsetek od dnia wymagalności do 31.12.2015 r. i na podstawie art. 481 KC za okres od 1.1.2016 r. do 15.04.2017 r. Należy wskazać, że 15.04.2017 r. to była sobota, a powód zapłacił na rzecz ZUSu zaległe świadczenia 17.04.2017 r. Na kwotę odsetek składają się: **24,71 zł** (odsetki od kwoty 70,21 zł za marzec 2013 r., termin płatności 15.04.2013 r.), **398,05 zł** (odsetki od kwoty 1195,98 zł za maj 2013 r., termin płatności 15.06.2013 r.), **455,09 zł** (odsetki od kwoty 1400,57 zł za czerwiec 2013 r., termin płatności 15.07.2013 r.), **529,56 zł** (odsetki od kwoty 1674,94 zł za lipiec 2013 r., termin płatności 15.08.2013 r.), **325,51 zł** (odsetki od kwoty 1057,98 zł za sierpień 2013 r., termin płatności 16.09.2013), **338,62 zł** (odsetki od kwoty 1129,78 zł za wrzesień 2013 r., termin płatności 15.10.2013 r.), **496,03 zł** (odsetki od kwoty 1703,21 zł za październik 2013 r., termin płatności 15.11.2013 r.), **456,75 zł** (odsetki od kwoty 1615,46 zł za listopad 2013 r., termin płatności 15.12.2013 r.), **400,62 zł** (odsetki od kwoty (...),36 za grudzień 2013 r., termin płatności 15.01.2014 r.), **297,80 zł** (odsetki od kwoty 1121,75 zł za styczeń 2014 r., termin płatności 15.02.2014 r.), łącznie **3722,74 zł** i kwotę tę zasądził Sąd w wyroku.

W dalszej części powództwo podlegało oddaleniu. Zdaniem Sądu brak podstaw prawnych do obciążenia pozwanej składkami, które z mocy ustawy obciążają zleceniodawcę.

Ww. przepisy SUS, o ochronie roszczeń pracowniczych, (...), FGŚP w sposób jednoznaczny i kategoriyczny ustalają w jakich proporcjach zleceniobiorca i zleceniodawca finansują te składki. Postanowienia umowne zmieniające ustawowy sposób finansowania składek pomiędzy zleceniodawcą a zleceniobiorcą zmierzają do obejścia prawa i jako takie są nieważne (art. 58§1 KC).

Brak również podstaw do przyjęcia, że powodowi należne jest świadczenie regresowe od pozwanej na podstawie przepisów dotyczących odpowiedzialności odszkodowawczej (art. 415 KC i n.) w zakresie szerszym niż opisano to odnośnie zasądzonych skapitalizowanych odsetek. Powód swej szkody upatruje w fakcie, że gdyby wiedział, że będzie zobligowany do odprowadzania składek za pozwaną, to w jej miejsce zatrudniłby inną osobę, od której nie musiałby odprowadzać składek. Argumentacja taka nie zasługuje na uwzględnienie z następujących względów.

W polskim systemie prawnym zasadą jest, że umowa zlecenia podlega oskładkowaniu na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i FGŚP. Ustawa wprowadza wyjątki, kiedy osoba wykonująca umowę zlecenia nie podlega oskładkowaniu. Brak konieczności odprowadzenia składek przy umowie zlecenia jest wyjątkiem i ulgą dla zleceniodawcy. Należy pamiętać, że brak konieczności oskładkowania umowy zlecenia wiąże się co do zasady z tym, że to inny podmiot, inny pracodawca jest zobligowany do poniesienia kosztów zatrudnienia pracownika (zleceniobiorcy). Powód nie powinien opierać swego modelu biznesowego jedynie na przewidzianych w systemie prawnym wyjątkach i ulgach dla zleceniodawców, na okoliczności, że to inny podmiot poniesie za niego koszty oskładkowania zleceniobiorcy.

Powód przyjął model biznesowy, w którym stara się przerzucić obowiązek oskładkowania swych zleceniobiorców – czyli w istocie koszty prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej - na innych pracodawców, innych zleceniobiorców, a gdy to okazuje się niemożliwe, stara się przenieść go wprost na zleceniobiorcę. Należy przypomnieć, że wprowadzona do polskiego systemu prawnego zmiana dotycząca obowiązku oskładkowania umów zlecenia miała ze swego założenia poprawić sytuację zleceniobiorców, tak aby nie byli oni wykorzystywani przez szeroko rozumianych pracodawców. Powód wbrew założeniom polskiego systemu prawnego odmawia zatrudniania osób, od których musiałby odprowadzać składki, a przez to wymusza na zleceniobiorcach poszukiwania innego tytułu do ubezpieczenia, względnie do złożenia nieprawdziwego oświadczenia. Orzeczenie na korzyść strony powodowej w niniejszym postępowaniu byłoby niczym innym niż legitymizowaniem praktycznego wypaczania przez zleceniodawcę

intencji ustawodawcy, który wprowadzając obowiązek odprowadzania składek od umowy zlecenia zmierzał do poprawy, a nie pogorszenia sytuacji zleceniobiorców.

Na zakończenie tej części rozważań należy zaznaczyć, że koszty finansowania składek obciążają zarówno zleceniodawcę jak i zleceniobiorcę. Nie jest tak, że to tylko zleceniodawca musi ponosić wszystkie koszty związane z umową zlecenia. Przepisy ustawy nakładają również na zleceniobiorcę konieczność odprowadzania składek. Gdyby przyjąć, tak jak chce strona powodowa, że zleceniodawca poniósł szkodę, bo musiał odprowadzać za zleceniobiorcę składki, to konsekwentnie trzeba by również przyjąć, że także zleceniobiorca poniósł szkodę, bo on również był zobowiązany do opłacenia składek – co prowadzi do wykładni ad absurdum i nie może zostać zaakceptowane.

Sąd nie znalazł również podstaw do przyjęcia odpowiedzialności pozwanej z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia (art. 405 KC). Zarówno zleceniobiorca jak i zleceniodawca uzyskali korzyść z wykonywanej przez pozwaną umowy zlecenia. Korzyść majątkowa pozwanej miała podstawę prawną.

Rekapitułując pozwana była zobowiązana tylko do zapłaty powodowi tych składek, które według ustawy obciążają zleceniobiorcę – ale w tej części nakaz zapłaty nie był zaskarżony – oraz była również zobowiązana do zapłaty kwoty równowartości odsetek, które powód był zobowiązany do zapłacenia na rzecz ZUS.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 KPC. Zaskarżenie w części nakazu zapłaty powoduje upadek rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zawartych w nakazie zapłaty. Powód wniósł o zasądzenie kwoty 16.154,24 zł. Nakaz zapłaty był zaskarżony w części do kwoty 11.736,31 zł. Różnica tych sum wynosi 4.417,93 zł. Sąd zasądził w wyroku kwotę 3.722,74 zł. Na rzecz powoda łącznie zasądzono więc kwotę 8.140,67 zł, co stanowi około 50%. Obie strony były reprezentowane przez pełnomocników zawodowych, więc ponieśli podobne koszty z tego tytułu. Powód dodatkowo uiścił 807 zł tytułem opłaty, dlatego 50% z tej sumy należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda czyli kwotę 403,50 zł.

Asesor sądowy Marcin Cichoński